

Nieuwsbrief

Juni 2019

www.vriendenvanbrazilie.nl

IBAN: NL33 RABO 0126 2986 02

Beste Vrienden van Brazilië,

In deze nieuwsbrief willen we in eerste instantie aandacht vragen voor het overlijden van zuster Odiliana Smits. Een geliefde zuster die een groot deel van haar leven heeft opgeofferd voor ontwikkelingswerk in Pão de Açúcar. Op 21 februari hebben we afscheid van haar genomen.

Verder wil ik graag met jullie onze bevindingen delen gedurende ons bezoek aan de fraters in Belo Horizonte en de scholen van de zusters in Pão de Açúcar en São José da Tapera.

Op de laatste dag in mei zijn wij met ons gezin vertrokken naar Brazilië. Een 16-daagse reis met verschillende doelstellingen. Het belangrijkste doel was de ontmoeting met de familie van onze kinderen met hun familie. Nadat we in 2006 al met het gezin kennis hadden gemaakt met de plaatsen van herkomst, hebben ze nu hun biologische familie ontmoet.

Het was een bijzondere, onvergetelijke beleving. Het tweede doel was om te kijken of donaties die via Stichting Vrienden van Brazilië gedaan worden zichtbaar aanwezig zijn.

Daarover meer in deze nieuwsbrief. En als je dan toch in Brazilië bent, wil je natuurlijk ook wel wat van de cultuur snuiven en genieten van het land.

Door het wegvallen van de zusters in Pão de Açúcar en São José da Tapera zien we dat een groot aantal donaties zijn gestopt. De opbrengsten zijn meer dan gehalveerd, wat we bijzonder jammer vinden. Echter we hopen in de toekomst mogelijkheden te ontwikkelen om weer nieuwe donateurs te mobiliseren want ik heb tijdens onze reis naar Brazilië opnieuw de noodzaak hiervan gezien.

Toon van Limpt (voorzitter Stichting Vrienden van Brazilië)

In Memoriam zuster Odiliana

Op 15 februari 2019 ontvingen wij de droeve tijding van het overlijden van onze lieve zuster



Odiliana Smits in de gezegende leeftijd van 95 jaar. Zij overleed in het Missiehuis van de Zusters Franciscanessen in Asten alwaar zij sinds februari 2012 woonde, nadat zij haar levenswerk in Pão de Açúcar om gezondheidsredenen had moeten overdragen.

Op 18 februari werd in Pão de Açúcar op eigen wijze afscheid genomen van de daar zo geliefde zuster. Voor zoveel mensen heeft zij daar het verschil gemaakt. Ook na haar vertrek in 2012 is men haar nooit vergeten en is de dankbaarheid jegens haar enorm.

Op 21 februari namen wij als stichtingsbestuur afscheid van de zuster tijdens een eucharistieviering in de kloosterkapel. De zuster werd hierna begraven in de kloostertuin. Hanny, steunpilaar van de zuster tijdens haar laatste werkzame jaren in Pão de Açúcar, was op vakantie in Nederland en kon daardoor gelukkig ook afscheid nemen. Zij deed namens de stichting een woordje tijdens de viering. Een bijzondere vrouw is ons ontvallen. Wij zijn ervan

overtuigd dat zij zal worden opgenomen bij de hemelse Vader in wie zij zoveel vertrouwen had.

Dat zij moge rusten in vrede.

Financieel verslag Wout van Kemenade (penningmeester)

In 2018 is er ruim € 43.000,-- overgeschreven naar Brazilië voor de werkzaamheden van wijlen de zusters Clementina, Odiliana, Redempta en voor frater Theo Adams. Aan donaties is er ruim € 52.000,-- binnen gekomen. Het saldo begin 2018 was € 17.594,71 en het eindsaldo was € 25.434,19. Met onze kosten zijn we ook in 2018 onder de 1% kunnen blijven, namelijk 0,93%.

Het financieel jaarverslag is op de bestuursvergadering in februari 2019 goedgekeurd.

Bezoek aan Frater Theo Adams (Toon van Limpt)

Op vrijdagavond laat arriveerden we in Belo Horizonte bij het huis van de Fraters CMM, bij ons beter bekend als de fraters van Tilburg. We werden warm onthaald door frater Theo Adams, die op zijn kruk de deur open deed. Theo is nog steeds herstellende van een auto-ongeluk. Tijdens ons verblijf heeft Theo ons rondgeleid bij 3 projecten waar de fraters een belangrijke vinger in de pap hebben. Het zijn de kindercrèche ASKE en kindercrèche Eunice Lanza in Pindorama, en



College Padre Eustaquio. In de nieuwsbrief van december 2017 hadden we reeds melding gemaakt van een project ten behoeve van de crèche ASKE.



We hebben nu met eigen ogen gezien dat met het geld uit Nederland de crèche op een professionele manier

wordt bestuurd. Een trotse directeur Vanderlee ontving ons met open armen. De kinderen hadden speciaal een dansje ingestudeerd dat uitgevoerd werd toen wij de speelplaats op kwamen. Het was erg indrukwekkend. De tweede crèche die we bezocht hebben was in een



buitenwijk van Belo Horizonte. Het is een kleinere crèche voor ongeveer 100 kinderen. De weg ernaar toe was al heel bijzonder. Het huis, waar de crèche gevestigd is, ligt aan het einde van een steile helling (20⁰) van bijna 40 meter. Er zijn nog vele plannen om de crèche te verbeteren, maar het ontbreekt momenteel aan de financiële middelen.

Het laatste project dat we bezocht hebben was het College Padre Eustaguio, een particuliere basisschool van de fraters met meer dan 2000 leerlingen. De school wordt momenteel geleid door directrice Prof. Amalia. We werden door haar met open armen ontvangen. Na een uitgebreide rondleiding kon je alleen maar concluderen dat hier met hart en ziel gewerkt wordt aan het perfectioneren van onderwijs met hoge mate van discipline. Een duidelijke hand van de fraters is er zichtbaar.



Na ons bezoek aan de projecten van de fraters kunnen we alleen maar concluderen dat hun aanwezigheid in Brazilië enorm waardevol is. Zij mogen daar bijzonder trots op zijn. De steun vanuit Nederland heeft hun geholpen om dit alles mogelijk te maken. Daarom kunnen ook alle donateurs in Nederland trots zijn dat zij hieraan mee geholpen hebben. Namens de fraters, maar ook de mensen in Brazilië willen we iedereen hartelijk danken, en hopen nog vele jaren op steun te kunnen mogen rekenen.



175 jaar fraters CMM (Congregatio, Mater Misericordiae)



Tijdens ons bezoek aan de fraters in Brazilië werd ons verteld dat de fraters dit jaar 175 jaar bestaan. Graag willen we met wat achtergrondinformatie melden hoe het is ontstaan. Het begon allemaal in Tilburg. De stichter is Monseigneur Zwijsen (1794-1877), destijds pastoor van Tilburg. Nog voordat er ook maar één kandidaat frater was aangenomen kocht hij een stuk grond, dicht bij het centrum van Tilburg. Dat was in januari 1844. Zwijsen liet het terrein zolang vol aardappels zetten, zodat zijn plannen

niet meteen in het oog sprongen en het land nog wat rendeerd. De eerste oogst van de congregatie was dus een aardappeloogst. Net na de het rooien van de aardappels, kon de bouw van het fratershuis beginnen. Na de zomer van 1845 was de bouw klaar. Het huis had 6 vertrekken. Naast de ingang was een recreatiezaal, een ruime spreekkamer en een gastenkamer. Hierachter was een gang die leidde naar de keuken en de kapel. Op de eerste verdieping waren 20 slaapkamers voor toekomstige fraters gepland. Onder het schuine dak, dat toeliep in een puntig en sierlijk torentje, kwam de slaapzaal voor weeskinderen. Op 25 augustus 1844 begon de allereerste frater zijn noviciaat. In 1845 trokken de eerste 4 fraters in het fraterhuis.

Ter herdenking aan het 175^e jubileumjaar heeft frater Henrique Matos een kruisbeeld ontworpen dat tijdens de officiële opening van het CMM-jubileumjaar in Brazilië werd gepresenteerd.

Wij wensen de fraters een bijzonder fijn jubileumjaar.



Bezoek aan Faculdade São Vicente de Pão de Açúcar en huis van de zusters



Ook wel de school van zuster Odiliana genoemd. We hebben 2 bezoeken gebracht aan deze school. Voor diegenen die er geweest zijn, zij weten zich vast te herinneren dat zuster Redempta een kantoor had nabij de



school en dat de zusters in een huis woonden dat tegen de school aan gebouwd is. We hebben met tranen in de ogen staan kijken toen we de lege boel daar onder ogen kregen. Een lege binnen-



plaats, de vogelkooi zonder vogeltjes, een leeg kantoor van zuster Redempta, een kapelletje van zuster Clementina zonder beelden, kruis en bloemen en een leeg en vervallen huis van de zusters. Zuster Redempta is op 6 juni 2018 overleden, een jaar geleden. Wij vroegen ons af hoe dit allemaal in deze korte tijd heeft kunnen gebeuren. Ook de schoolgebouwen hebben de laatste tijd geen onderhoud meer gehad. Door bezuinigen was het kantoor van Hanny ondergebracht in een vrijgekomen leslokaal. Zoals we al eerder hebben gemeld in vorige nieuwsbrieven is de Sociedade (de Stichting waaronder de scholen zijn ondergebracht) financieel in zwaar weer. We wilden daar natuurlijk meer over weten. Na enige moeite hebben we een afspraak kunnen maken met padre Thiago, de nieuwe bewindvoerder van de Sociedade. Het was niet zo zeer dat hij ons niet wilde spreken, maar meer een kwestie van de beschikbare tijd in zijn agenda.



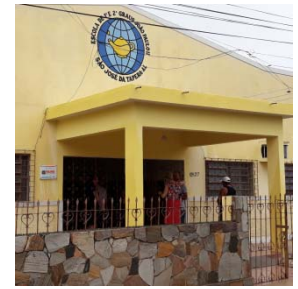
Op zondagmorgen zijn we dus opnieuw naar de Sociedade gegaan voor onze afspraak met Padre Thiago. In onze vorige nieuwsbrief hadden we al melding gemaakt van zijn aanstelling in Pão de Açúcar. In een meer dan 2 uren durend gesprek heeft hij alle relevante ontwikkelingen die er hebben plaatsgevonden en zijn plan van aanpak om te herstellen uitgelegd. Het was een

openhartig gesprek. Hij is nog jong maar heeft reeds ervaring met economische en juridische problemen. Eerder heeft hij in Rome hiervoor gestudeerd en is hij 8 jaar directeur geweest van een College in Palmeira (ook van de zuster aldaar). Omdat de komende weken enkele belangrijke juridische beslissingen worden genomen hebben we afgesproken dat we elkaar op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen.

Belangrijk voor ons was ook om te weten hoe de link is met de school van zuster Redempta in São José da Tapera. Inmiddels heeft hij veel contact met de directie en bestuur van de school van zuster Redempta in Tapera. Voorheen liep de hele financiële administratie van de Sociedade door elkaar heen. Inmiddels zijn de activiteiten van Pão de Açúcar en Tapera financieel gescheiden. Door goed bestuur en beheer draait de school in Tapera momenteel goed. De salarisbetalingen zijn bij. Er zijn geen grote problemen, hetgeen door de directie in Tapera aan ons bevestigd is. De doelstelling is om de school in Tapera buiten de problemen te houden van die in Pão de Açúcar.

Bezoek São Jose da Tapera

Uiteraard waren we zeer benieuwd naar de gang van zaken op de school van zuster Redempta. Toen we aankwamen werden we ook hier met open armen ontvangen door de directie van de school. Rosineide dos Santos Ferreira (vice Director), Isnaldo Barros Pereira (Secretaris), João Alves Almeida (leraar art and architecture) en Diego Azevedo (leraar scheikunde en wiskunde) stonden aan de poort van de school te wachten op ons. Als je daarna naar binnen loopt schieten opnieuw de tranen in de ogen. Wat een prachtige afbeelding en bloemen ter ere van de zuster.



We hebben bijna 2 uur rondgelopen en zonnebloemen (de lievelingsbloemen van Redempta) neergelegd in het kantoor van zuster Redempta namens de familie Bogers bij de foto van hun zo geliefde zus Bets. Het kantoor is nog in dezelfde staat zoals ze deze heeft achtergelaten om de maximale herinneringen te behouden.

Omdat we op zoek zijn naar een structuur en afspraken om de donaties aan zuster Redempta voort te zetten, hebben enkele personen het initiatief genomen om de 'Stichting zuster Redempta' op te richten. De directrice Rosineide heeft uitgelegd waarom het juridisch een moeilijk proces is. Ook hier hebben we afspraken kunnen maken hoe we mogelijk kunnen ondersteunen en een oplossing kunnen vinden voor hun problemen. Wij zullen dit verder bespreken binnen het bestuur van Stichting Vrienden van Brazilië en houden u op de hoogte van de vorderingen.



Bezoek graf van de zusters

Zaterdagavond 8 juni, 2 dagen nadat het een jaar geleden is dat zuster Redempta overleed, hebben we bloemen op het graf van zuster Redempta gelegd. Het zijn kunstbloemen zodat deze nog lang het graf mogen sieren. Een bos bloemen was namens de familie Bogers en één van Stichting Vrienden van Brazilië voor zowel zuster Redempta als zuster Clementina (deze liggen beide in hetzelfde graf). Het was opnieuw een emotioneel moment. Het graf was goed verzorgd en maakte veel herinneringen los.



Tot slot

Wij hebben veel met eigen ogen kunnen waarnemen en gezien dat er nog veel schrijnende armoede is in Brazilië. De kloof tussen arm en rijk is nog steeds groot. Het bestuur van de Stichting Vrienden van Brazilië is ervan overtuigd dat we nog vele kinderen kunnen ondersteunen om een goede basis op te bouwen voor een perspectievolle toekomst. Ook zien we gelukkig dat ook nog andere Stichtingen zich blijven inzetten. Wij vertrouwen erop dat jullie ons blijven steunen.

Wij versturen aan de meesten van u deze nieuwsbrief via e-mail. Indien u hier geen prijs meer op stelt, vernemen wij dit graag. Indien u deze nieuwsbrief per post ontvangt en u hebt een e-mail adres, laat het ons dan weten via info@vriendenvanbrazilie.nl